

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
“КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ
СІКОРСЬКОГО”**

КАФЕДРА ТЕОРІЇ, ПРАКТИКИ ТА ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни

“ПЕРЕКЛАД ТА РЕДАГУВАННЯ ФАХОВИХ ТЕКСТІВ”

на тему: **КОНЦЕПТУАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ФАХОВОЇ ВІЙСЬКОВОЇ
ТЕРМІНОЛОГІЇ**

Студентки 4 курсу групи ЛА-з91

спеціальності 035 “Філологія”

Бетлінської Катерини Юріївни

доцент, кандидат наук кафедри ТППАМ

Волощук І.П.

Кількість балів: _____ Оцінка _____

Члени комісії _____

(підпис)

(вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

(підпис)

(вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

(підпис)

(вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ПОНЯТТЯ ТЕРМІНУ В ВІЙСЬКОВІЙ ГАЛУЗІ.....	5
1.1. Загальне визначення терміну та термінології. Види термінів.....	5
1.2. Поняття терміну у військовій галузі. Їх класифікація.....	11
РОЗДІЛ 2 ПОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ТЕРМІНІВ.....	18
2.1 Джерела походження військових термінів та способи їх утворення.....	18
РОЗДІЛ 3 СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ.....	22
3.1 Способи перекладу військової термінології.....	22
3.2 Концептуальна організація військової термінології.....	27
ВИСНОВКИ.....	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	35

ВСТУП

Актуальність. Курсову роботу присвячено комплексному вивченню концептуальної організації термінології військової галузі. Рівень розвитку наукової термінології є важливим для розвитку мови. Враховуючи актуалізацію проблеми формування ціннісного ставлення особистостей до фаху, котре реалізується зокрема в їх мовленнєвій компетентності, можемо відзначити важливість оновлення змісту, форм та методів мовно-комунікативної підготовки фахівців задля формування їх як культуромовної особистості.

Термінологія військової галузі постійно формується та поглиблюється у процесі вивчення. Таким чином можемо зрозуміти, що питання формування та вивчення терміносистем в англійській мові є актуальним для вивчення. Неможливо не зазначити актуальність вивчення військової термінології у контексті сьогодення, а саме ведення бойових дій на території України.

Наша країна не має потреби у сміливості її захисників, однак потребує допомоги від партнерів у вигляді техніки та приладів для забезпечення кращого результату у відсічі ворога. Разом з питанням отримання зброї постає також і проблема розуміння специфіки її роботи, що ще раз підкреслює важливість обізнаності в англійській термінології військової галузі.

Матеріали дослідження. – NATO GLOSSARY OF TERMS AND DEFINITIONS CONCERNING THE SAFETY AND SUITABILITY FOR SERVICE OF MUNITIONS, EXPLOSIVES AND RELATED PRODUCTS, English-Ukrainian military dictionary, U.S. Army Weapon Systems Handbook 2012 та сучасна англійська газетно-журнальна онлайн комунікація на теми війни в Україні та постачання зброї.

Методологія дослідження: дослідження проводилось в лінгвокогнітивному підході і ґрунтувалось на теоретичних засадах Максимова С., Карабана В., Комісаров В., Коптілова В., Латишева Л., Мамрака А., Рецкера Я., Семенова О., Фітерман А., Швейцера А. та інші.

Методи дослідження: Розв'язання поставлених завдань передбачає використання наступних методів:

- системний аналіз (згідно з яким терміни досліджуються не як окремі лексичні одиниці, а як частини цілої аерокосмічної терміносистеми);
- методи емпіричного дослідження (застосовуються в процесі збирання матеріалу);
- описовий метод (для розкриття змісту ключових понять та створення цілісного представлення проаналізованого матеріалу);

Метою роботи є дослідження концептуальної організації термінології військової галузі англійської мови. Досягнення сформульованої мети передбачає вирішення поставлених завдань:

- провести лексико структурний аналіз з військовою термінологією
- описати концептуальну організацію термінів даної галузі

Об'єктом дослідження є термінологічні одиниці військової галузі в англійській мові.

Предметом дослідження є концептуальна організація військових термінів в англійській мові та способи їх перекладу.

Робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1.

ПОНЯТТЯ ТЕРМІНУ В ВІЙСЬКОВІЙ ГАЛУЗІ

У цьому розділі розглянуто термін як основу термінології, розкрито поняття термінології та визначено види термінів. Також уточнено, що військова фахова мова становить складне поєднання специфічної військової термінології та загальнонавчальної лексики.

1.1. Загальне визначення терміну та термінології. Види термінів.

Стрімкий розвиток різних сфер сучасного суспільства в епоху науково-технічного прогресу призвів до появи нових спеціальних понять, які характеризують ті чи інші явища або процеси. Особливо виражена ця тенденція в науково-технічній, економічній, культурологічній та військовій галузях знань. Це призводить до збільшення потреби в номінації цих понять, тобто в іменуванні їх за допомогою термінів.

Будучи відображенням конкретного процесу або явища дійсності, термін може піддаватися певним змінам в процесі функціонування в якості самостійної лексичної одиниці або зовсім виходити з ужитку, якщо позначене ним поняття більше не є актуальним для даної сфери знань.

В даний час немає точних відомостей про кількість термінів в сучасних мовах. Такий підрахунок ускладнюється постійним оновленням бази термінології, обумовленим розвитком науки і техніки. А це, в свою чергу, унеможлиблює складання вичерпних словників, що включають в себе всі терміни в конкретній галузі знань. [4, с. 43]

У сучасній лінгвістиці немає універсального визначення поняття «термін». Кожен автор визначає його, виходячи з обраного підходу. У найбільш широкому плані під терміном розуміється «слово або словосполучення спеціальної (наукового, технічного і т.п.) мови, створюване (прийняте, запозичене і т.п.) для точного вираження спеціальних понять і позначення спеціальних предметів».

Дане визначення максимально точно відображає специфіку термінологічної лексики будь-якої природної мови: термін може являти собою не тільки одне слово, а поєднання слів з метою уточнення або доповнення званого поняття; мета терміну - позначення спеціального поняття і, нарешті, термінологія може як самостійно створюватися в рамках даної мови, так і запозичуватися з інших мов (латинської, англійської і т.д.).

А.А. Реформатський визначає терміни в такий спосіб: «це слова спеціальні, обмежені своїм особливим призначенням; слова, які прагнуть бути однозначними як влучний вислів понять і називання речей. Це необхідно в науці, техніці, політиці і дипломатії».

Кожне визначення прагне увібрати в себе як лінгвістичний, так і логічний аспекти. Так, філософсько-гносеологічні визначення характеризує ознака знаковості терміну і описує його як результат пізнання в певній сфері. Акцентуючи логічний зв'язок терміну з поняттям, слід вказати на той факт, що позначається терміном поняття не ізольовано, а у взаємозв'язку з іншими поняттями конкретної галузі знань.

Отже, терміни самі представляють собою частину термінологічної бази. У цьому полягає їх принципова відмінність від інших лексичних одиниць мови: поза межами даної термінологічної бази (або термінології) слово може мати багато значень, проте, обмежуючись певною термінологією, воно позбавляється інших значень, що виходять за її рамки.

Таким чином, термін, будучи однозначною лексичною одиницею в межах конкретної термінології і будучи здатним вживатися і бути зрозумілим ізольовано, не потребує контексту.[9, с. 52]

Ще однією важливою характеристикою термінів крім їх однозначності є відсутність експресивності при вираженні ними понять, що обумовлюється сферою їх використання: науковий стиль характеризується прагненням до узагальнення, монологічною промовою, суворою логічністю викладу матеріалу і не допускає використання багатозначних або емоційно забарвлених слів для позначення спеціальних предметів або явищ.

Важливою особливістю термінів є їх інтернаціональність, тобто можливість їх використання і розуміння людьми різних національностей в тих сферах, в яких найбільш прогресивно здійснюється міжнародний обмін. Це багато в чому спрощує роботу з іншомовною літературою і підвищує ефективність взаємодії фахівців з різних країн в конкретній галузі науки і техніки.

У цьому розділі розглянуто термін як основу термінології, розкрито поняття термінології та визначено види термінів. Терміном (з латинської *terminus*-межа, край) вважається слово чи сполука слів, що позначає предмет чи поняття в таких галузях як наука, мистецтво, техніка, медицина та інших. Латинське значення даного слова вказує на те, що термін використовується для визначення чогось чітко окресленого, такого що має межі. [4, с. 32]

У словнику В.І.Даля зазначено, що терміном є "...слово, речення, названье вещи или приёма, условное выражение." На відміну від слів загальноживаної лексики, терміни є однозначними та повністю позбавленими емоційного забарвлення. Терміни існують в рамках конкретної термінології та в ідеалі мають бути стилістично нейтральними.

Розділ мовознавства, що вивчає терміни різних галузей зветься термінологією. Незважаючи на відмінності термінологічної та загальноживаної лексики, все ж вони мають взаємозв'язок та взаємовплив. Вивчаючи сучасну англійську мову потрібно враховувати вплив, що має на неї науково-технічна термінологія, оскільки в розвинутих країнах майже дев'яносто відсотків слів складають власне терміни.

Більш того, термінологія є різномірною системою, до складу котрої входять не лише абсолютні терміни, а й велика група слів загальномовного словника (такі як: рідина, тиск і тому подібні), що набувають конкретного поняттєвого значення в межах термінологічного поля.

Основними ознаками терміну є:

-точність (термін повинен максимально точно передавати поняття, на позначення котрого він існує);

-системність (кожен термін має належати до терміносистеми, адже за її межами він може мати як значення загальноживаного слова, так і зовсім протилежне визначення в залежності від контексту);

-тяжіння до однозначності у межах терміносистеми (здебільшого, слова загальноживаної лексики є багатозначними, тоді як термін за своїм призначенням є однозначним);

- наявність означення, що чітко обмежує його значення.

За сферою функціонування терміни поділяють на загальнонаукові, міжгалузеві та вузькоспеціальні. Терміни із високим ступенем абстрактності, міжпредметним характером, а також ті, що є поширеними в кожній сучасній галузі наукових знань називаються загальнонауковими. Наприклад: argument, category, method.

На позначення понять суміжних наукових та науково-прикладних дисциплін використовуються міжгалузеві терміни. Існує досить велика кількість термінів, котрі поширюються на кілька суміжних галузей. До прикладу: поняття стиль може вживатися з однаковим значенням у літературі, архітектурі та музиці.

Такі терміни можуть існувати в терміносистемах різних галузей, при цьому не змінюючи свого значення, а лише конкретизуючи його у випадку перебування у складі термінологічного словосполучення. Вузькоспеціальними термінами є конкретні та однозначні слова чи словосполучення, що позначають поняття з відображенням специфіки галузі.

Кожній галузі техніки, мистецтва чи науки притаманна власна термінологія. Серед термінологічної лексики можна виділити: адміністративно-ділову, природничу, науково-технічну, суспільно-політичну тощо. Кожна з них має власні підсистеми. Наприклад:

- Політичну (фракція-faction, інтеграція-integration, уряд-government)
- Фінансову (банк-bank, вклад-deposit)
- Юридичну (адвокат-lawyer, апеляція-appeal)
- Військову (плацдарм-bridgehead, контрудар-counterattack)

- Біологічну (генетика-genetics, клонування-cloning)
- Геологічну (кора-bark, мінерал-mineral)
- Філософську (парадокс-paradox, еkleктика-eclecticism)
- Лінгвістичну (синтаксис-syntax, граматика-grammar)
- Літературознавчу (епілог-epilogue, поема-poem)
- Радіотехнічну (діод-diode, іконоскоп-ikonoscope)
- Електротехнічну (люмінесценція-luminescence)
- Фізичну (тиск-pressure, атом-atom, протон-proton)
- Математичну (множення-multiplication, трикутник-triangle)
- Хімічну (реактив-reagent, луг-alkali)
- Спортивну (нокаут-knockout, пенальті-penalty)
- Морську (лайнер-liner, шлюз-floodgate)
- Музичну(кuartет-quartet, октава-octave)
- Медичну (термометр-thermometer, укол-injection)

Розглянемо детальніше види термінів військової термінології.

Серед термінології військової галузі можна виокремити такі види:

Терміни, що походять зі словникового запасу англійської мови:

- Rifle – гвинтівка
- Bullet – куля
- Uniform - форма одягу
- Camp - табір

Терміни, що складаються зі скорочень:

- NATO (North Atlantic Treaty Organization) - Організація Північноатлантичного договору
- UAV (Unmanned Aerial Vehicle) - безпілотний літак
- IED (Improvised Explosive Device) - саморобний вибуховий пристрій

Терміни, що походять з інших мов:

- Kamikaze - пілот-смертник
- Coup d'état - державний переворот

- Blitzkrieg - блискавична війна

Терміни, що мають складну структуру та походять зі складу аббревіатур:

- SCUBA (Self-Contained Underwater Breathing Apparatus) - автономне підводне дихальне пристрій
- RADAR (Radio Detection And Ranging) - радіолокація

Значну частину термінологічної лексики складають слова грецького та латинського походження, що найбільш яскраво виражено у царині медицини.

Наприклад:

- Asthma bronchiale – бронхіальна астма
- Gastritis, itidis – гастрит
- Hypotonia – гіпотонія
- Abscessus– абсцес, нарив
- Cysta – кіста
- Diabētes – діабет
- Symptōma – симптом
- Syndrōmum – синдром
- Gangraena – гангрена
- Infectio – інфекція
- Phlegmone – флегмона
- Koma – кома
- Caries – карієс
- Rheumatismos – ревматизм
- Tuberculum – туберкульоз

Важливо зазначити, що задля розуміння значення терміну необхідно визначити значення його складових, тобто префіксу, суфіксу та кореня. На прикладі найпоширеніших грецьких префіксів розглянемо це твердження.

- A/an- означає відсутність
- Anti- означає протилежність
- Dys- означає порушення

- Peri- означає навколо
- Hyper- означає підвищення
- Huro- означає недостатність
- Megalo- означає збільшення
- Poly- означає численний
- Micro- означає малий

Таким чином, можемо зробити висновок, що знання значень складових слова є надзвичайно важливим вмінням, котре дає можливість мати уявлення про те, який зміст в собі несе невідомий термін.

Велика кількість визначень терміну пов'язано ще й з тим, що в період формування термінологічної науки склалися два, по сутності, протилежні погляди на терміни. Перша думка, що належить Д.С. Лотте та його прихильникам, заснована на тому, що терміни – це особливі слова у лексичному складі природної мови. На Заході дану концепцію активно розвивав австрійський вчений Є. Вюстер. Особливо підкреслимо, що джерелами теоретичного термінологічного матеріалу були роботи з логіки та наукознавства, які вплинули на формування методологічних установок.

Відповідно до Д.С. Лотте, терміну притаманні такі характерні ознаки, як однозначність (у межах терміносистеми), стислість, здатність виражати суворо фіксоване поняття.

Іншими словами, властивості терміна мінімізовані в їх змістовних характеристиках та доведені до негативних антиподів відповідних властивостей загальноживаних слів. Інша концепція, запропонована Г.О. Винокуром, розглядає терміни не як особливі слова, або як слова особливої функції.

Зауважимо, що воєнна терміносистема не існує окремо від термінологічних систем інших галузей. Слід більш детально висвітлити розуміння терміну "військова термінологія", який трактується сучасними мовознавцями. В.М. Шевчук дає наступне визначення військової термінології: "це упорядкована сукупність військових термінів мови, які відображають понятійний апарат військової науки і пов'язані з формами і способами ведення

війни, з питаннями стратегічного використання збройних сил, а також оперативно-тактичного застосування об'єднань, з'єднань, частин і підрозділів, з їхньою організацією, озброєнням і технічним обладнанням".

Військова термінологія повинна відповідати сучасному рівню розвитку військової науки і відображати різноманіття як загальних, так і спеціальних понять, які характерні для даної області діяльності і закріплені в нормативних актах, статутах, настановах, інструкціях і інших документах. Вона поповнюється за рахунок професіоналізму, запозичень з інших областей знань і інших мов". З цієї точки зору військова термінологія, як і будь-яка інша, має певну внутрішню організацію і уособлює собою "сукупність одиниць термінологічної номінації понять військової науки" [3, с. 102].

1.2.Поняття терміну у військовій галузі. Їх тематична класифікація

Термін у військовій галузі англійської мови є словом або виразом, що має спеціальне значення та використовується для опису специфічних військових процесів, процедур та технік. Терміни військової галузі є важливими для комунікації військових підрозділів, оскільки вони забезпечують точність та однозначність обміну інформацією.

Військова фахова мова становить складне поєднання специфічної військової термінології та субстандартної лексики. Обидва складники безперервно розвиваються та вдосконалюються за рахунок появи нових військових реалій і понять. Інтерес до цієї проблеми викликаний також і тим фактом, що військові реалії пронизують різні сфери соціального життя, проникаючи у повсякденний побут не лише військовослужбовців, а і пересічних громадян. Все це зумовлює беззаперечну актуальність досліджуваного лінгвістичного феномену.

Існує кілька типів термінів у військовій галузі англійської мови:

1. Терміни, що визначають конкретні речі або поняття, такі як "rifle" (кулемет), "missile" (ракета) та "ambush" (засідка).
2. Терміни, що описують процеси, такі як "reconnaissance" (розвідка), "deployment" (розгортання) та "withdrawal" (відведення).
3. Терміни, що використовуються для опису різних типів військових формувань та їх складів, такі як "battalion" (батальйон), "brigade" (бригада) та "division" (дивізія).
4. Терміни, що використовуються для опису різних станів та рівнів бойової готовності військ, такі як "alert" (тривога), "ready" (готовність) та "stand down" (розформування).

5. Терміни, що використовуються для опису військової стратегії та тактики, такі як "flanking maneuver" (флангова маневра), "fire support" (вогнева підтримка) та "defensive position" (оборонна позиція).

Терміни можуть бути класифіковані за різними ознаками, наприклад, за функцією, за способом утворення, за тематикою тощо.

За функцією терміни можуть бути класифіковані на:

1. Терміни загальної лексики - слова, щориваються в повсякденному житті, а також в військовій галузі. Наприклад, слова "team" (команда), "leader" (керівник), "equipment" (обладнання), "vehicle" (транспортний засіб).
2. Терміни спеціальної лексики - слова, що використовуються тільки в військовій галузі, наприклад, слова "barracks" (бараки), "bayonet" (штык), "grenade" (граната), "armor"(броня).

За способом утворення терміни можуть бути класифіковані на:

1. Спеціальні терміни - слова, що мають виключно військове значення та не вживаються в інших галузях, наприклад, слова "airdrop" (повітряна десантна операція), "minefield" (мінне поле), "fire mission" (вогнева місія).
2. Загальні терміни - слова, що мають загальне значення та вживаються як у військовій галузі, так і в інших галузях, наприклад, слова "patrol" (патрулювання), "observation" (спостереження), "assault" (штурм).

За тематикою терміни можуть бути класифіковані на:

1. Терміни зброї та обладнання - слова, що описують різні види зброї, техніки та обладнання, наприклад, слова "rifle" (кулемет), "tank" (танк), "radar" (радар).
2. Терміни технічного обслуговування - слова, що описують процедури, пов'язані з підтримкою та ремонтом техніки, наприклад, слова "maintenance".

Звичайно, існує багато інших термінів, що використовуються у військовій галузі англійською мовою, залежно від конкретного контексту та потреб користувача. Будь-який з цих термінів може мати різні значення в залежності від контексту.[11, с. 65]

Термін у військовій галузі англійської мови - це спеціальний технічний термін, який використовується для опису різних аспектів військових справ. Терміни військової галузі можуть бути складними і специфічними, і їхнє розуміння може бути важким для тих, хто не знайомий з цими поняттями. Ось кілька класифікацій термінів у військовій галузі англійської мови:

За функціональним призначенням:

- Загальновійськові терміни: терміни, що застосовуються у всіх військових ділянках.
- Військово-морські терміни: терміни, що застосовуються у військово-морській галузі.
- Повітряні терміни: терміни, що застосовуються у повітряних силах.
- Терміни землевласників: терміни, що застосовуються у армії на землі.

За структурою:

- Аббревіатури: короткі форми термінів.
- Словосполучення: терміни, що складаються з двох чи більше слів.
- Однослівні терміни: терміни, що складаються з одного слова.

За походженням:

- Англійські терміни: терміни, що мають походження з англійської мови.
- Латинські терміни: терміни, що мають походження з латинської мови.
- Грецькі терміни: терміни, що мають походження з грецької мови.

4. За ступенем семантичної деривації:

- Базові терміни: терміни, що є основою військових термінів.
- Продвинуті терміни: терміни, що мають більш складне значення і використовуються в більш складних військових процесах.

5. За сферою застосування:

- Терміни з бойових дій: терміни, що використовуються під час бойових дій, такі як "вогень піхоти" (infantry fire), "вогень з автомата" (machine gun fire), "гранати на готовності" (grenades at the ready).

- Терміни з логістики: терміни, що використовуються для планування та забезпечення логістичної підтримки, такі як "транспортні засоби" (transportation

assets), "військові склади" (military warehouses), "ланцюг постачання" (supply chain).

- Терміни з комунікації: терміни, що використовуються для організації комунікаційної системи, такі як "радіо зв'язок" (radio communication), "шифрування повідомлень" (message encryption), "командні пункти" (command posts).

6. За рівнем конфіденційності:

- Терміни з секретною класифікацією: терміни, що використовуються для опису секретної інформації і мають обмеження щодо доступу та поширення.

Класифікації термінів у військовій галузі англійської мови можуть відрізнятися залежно від джерела і цільової аудиторії. Розуміння термінів у військовій галузі англійської мови є важливим для військових фахівців, дослідників і студентів, які вивчають військову технологію і історію.

Фахова підмова, зокрема військова, є особливою формою існування мови, що має професійну спрямованість. Її найбільш рухомим компонентом є лексична підсистема, що має польовий характер, тобто її структура організована за принципом поля, в якому є центр із його ядром (термінологія) і периферія (субстандартна лексика).

Військова лексика є сукупністю мовних одиниць, що поєднуються спільним змістом і відображають понятійну, предметну та функціональну схожість явищ, які вони позначають. Під військовим терміном розуміють "спеціальне найменування, яке має просту або складну формальну структуру (словосполучення), що співвідноситься з певним поняттям із сфери військової справи (військової науки, техніки, життєдіяльності військ і таке інше), в семантичній структурі якого є сема "військовий", "бойовий"

Різновидами військової лексики є слова та фразеологізми, які не належать до літературної мови, вживаються, головним чином, в усному мовленні військових і утворюють різні соціально-функціональні класи слів, які складаються з неоднорідних за своєю функціональною характеристикою лексичних одиниць.

Мовознавці вживають різні терміни для їх найменування: професіоналізми, жаргонізми, сленг. Незвичайним видом військової лексики є військові команди. Військові команди є особливим видом стійких фразеологізмів, вони перетворилися на взаємний код і мають майже знаковий характер. Військові команди не можна вільно перекладати українською мовою, інакше неправильно перекладена військова команда втратить свою чіткість. Військові команди слід запам'ятовувати, у них немає варіантів, оскільки це сталі одиниці, усередині яких нічого не можна міняти. [5, с. 30]

Практика військового перекладу в даний час немислима без глибокого знання теорії та осмислення всієї складності процесу перекладу. Розуміння суті перекладацьких процесів дає перекладачеві можливість оволодіти методикою пошуків необхідних еквівалентних відповідників, визначає принциповий підхід до здійснення перекладу, дозволяє підходити до вирішення практичних завдань більш раціональним шляхом і відповідно заощаджує час перекладача. Переклад окремих складових одиниць будь-якого контексту повинен проводитися з урахуванням усього змісту та мовної форми перекладного матеріалу.

Важлива не формальна, а загальна функціональна відповідність в певному стилістичному плані. Дотримання формальних відповідностей при перекладі українською мовою не створює правильної стилістичної відповідності, а навпаки, руйнує її.

Тому перекладач не повинен прагнути за будь-яку мету перекласти кожне слово, точно передаючи його емоційне і стилістичне забарвлення, оскільки кінцевий якісний результат не буде знаходитися у відповідності з нормами даного виду (підвиду) мовного стилю в українській мові.

У практиці перекладу вживаються такі поняття, як "змістовні перекручення", "змістові втрати", "стилістична невідповідність", або "стилістична нейтралізація", "використання неправильних еквівалентів" та інші. Кількість можливих помилок особливо зростає при перекладі інноваційних лексичних одиниць. Але похибка буде значно зменшуватися, якщо перекладач

дотримуватиметься непохитної умови: осмислення реальної ситуації, що лежить в основі тексту, знання самої дійсності, про яку йдеться у тексті.

Подолання суб'єктивізму та похибки в перекладі може здійснюватися шляхом одночасної та незалежної оцінки перекладу групою перекладачів, порівняння варіантів перекладу. Велике значення мають надійні лексикографічні джерела: словники, підручники та посібники, які розкривали б конотативні та денотативні значення слів, їх походження, можливі засоби перекладу. Потенційному перекладачу, що бажає перекладати військову літературу, для початку необхідно зрозуміти одну принципову річ: перекладений документ призначений, насамперед, для практичного використання військовослужбовцями і співробітниками силових структур.

Виходячи з цього, перекладач повинен відповідати певним вимогам, а саме:

1. Бути чітким, ясным, там, де це потрібно - коротким, містити правильну військову і військово-технічну термінологію.

2. Не допускати двоякого тлумачення, бути пристосованим для практичного використання положень та ідей, які описані в документі.

3. Сленг, фразеологічні звороти допускаються тільки у виняткових випадках, коли без них неможливо обійтися. Для правильного і точного розуміння і перекладу військових текстів необхідні перш за все ґрунтовні знання у сфері організації, озброєння і способів бойового використання збройних сил країн, які розмовляють англійською мовою.

РОЗДІЛ 2.

ПОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ТЕРМІНІВ

В даному розділі ми проаналізуємо військову термінологію з точки зору найбільш рухомою частиною військової підмови, оскільки збройні конфлікти та війни нажаль є ресурсами поповнення військової термінології.

2.1. Джерела походження військових термінів та способи їх утворення

Військові терміни походять із різних мов, і їх утворення може бути пов'язано з історією війн та військових конфліктів, культурними традиціями та релігією.

Початок ХХІ століття ознаменований глобальними світовими подіями: ми є свідками важливих міграційних процесів, створення прецедентів у політиці та законодавстві, розпаду та виникнення держав. Багато з цих подій мають військовий характер, а можливості засобів масової інформації дозволяють донести деталі того, що сталося до кожного будинку та сім'ї.

Спеціальні телевізійні канали розповідають про сучасні види озброєння та демонструють військові кінострічки. Будь-хто може знайти в Інтернеті описи різних незасекречених видів озброєння. Іншими словами, військова лексика давно вийшла за межі вузькоспеціального вживання та увійшла до лексикону простого громадянина.

Визнаючи військову термінологію найбільш рухомою частиною військової підмови, вітчизняні та зарубіжні лінгвісти досліджують різні аспекти військово-термінологічного арсеналу: від структури терміна та його перекладу, систематизації та уніфікацій до його когнітивних аспектів.

Постійний та послідовний розвиток військово-оборонної сфери дає потужний поштовх розвитку лінгвістичної складової, що, безсумнівно, тягне за

собою оформлення нових сфер вивчення, до яких успішно застосовуються існуючі наукові парадигми та розробляються нові.

Теоретична значущість таких досліджень полягає в розширенні та впорядкуванні загальнолінгвістичного знання, практичне застосування відноситься як до власне військової сфери, так і до суспільно-публіцистичної.

Шар військової лексики, що обслуговує одну з сфер суспільства, що найбільш динамічно розвиваються, на всіх етапах історичного розвитку був відкритий проникненню іншомовних запозичень, оскільки сама ситуація збройного конфлікту або війни сприяє тісному контакту людей і мов, якими вони говорять. [4, с. 76]

Екстралінгвістичні фактори відкрили англійську мову для проникнення іншомовних військових запозичень понад 400 років тому, і це досить тривалий період, щоб можна було говорити про варіанти розвитку військових запозичень у мові, що досліджується. Тому цікаво простежити функціонування військової лексики в англійській мові в діахронічному аспекті.

Актуальність такого дослідження визначається наявністю сталого інтересу вчених та суспільства до питання виникнення, існування та зникнення термінологічної лексики у будь-якій мові. Звернення до французьких військових запозичень англійською є досить частим і пояснюється самою історією взаємин цих двох країн.

Однак зазначимо, що роботи на цю тему носять в основному констатуючий характер: вони обмежуються перерахуванням запозичених термінів та причин запозичення, а шляхи розвитку термінів, що аналізуються, до теперішнього моменту в них не розглядаються. На мій погляд, діахронічне вивчення запозичених військових термінів дозволить побачити глибину їх проникнення та асиміляції в мові, вказати варіанти їх розвитку і теоретично обґрунтувати процеси, що мали місце.

Військові дії є невід'ємною частиною історії людства. У зв'язку з цим, військова лексика є однією з найбільш розвинутих галузей термінології. У цьому розділі розглянуто джерела походження військових термінів та способи їх

утворення в англійській мові. Одним з основних джерел походження військових термінів є історія військових дій. Багато термінів походять від слів, які вживалися у військовому житті певної епохи.

Наприклад, термін «стратегія» походить від грецького слова «strategos», що означає «генерал». Також багато термінів походять від назв предметів, що вживалися в армії. Наприклад, слово «меч» походить від староанглійського слова «mēse».

Іншим джерелом походження військових термінів є наука. Технологічні та наукові досягнення сприяли створенню нових видів зброї та військової техніки, що потребували нових термінів. Наприклад, слово «радар» походить від скорочення англійської фрази «radio detection and ranging».

Одним із джерел походження військових термінів є латинська мова, яка була мовою військової науки та комунікації в середньовічній Європі. Багато термінів, таких як "legion" (легіон), "centurion" (сотник), "praetor" (претор), "pilum" (довгаста дротина) та "gladius" (меч), були запозичені з латинської мови та збереглися до наших днів у формі спеціальних військових термінів.

Іншим джерелом є германські мови, такі як англійська, німецька та голландська. Багато військових термінів, таких як "battle" (битва), "shield" (щит), "armor" (броня) та "spear" (копія), походять з германських мов і використовуються військовими.

Також утворення військових термінів пов'язане з технічними розробками та науковими відкриттями. Наприклад, слово "grenade" (граната) походить від французького слова "pomegranate" (гранат, фрукт), оскільки перші гранати були створені у формі цього фрукту. Термін "radar" (радар) утворився від аббревіатури словосполучення "radio detection and ranging" (радіо-виявлення та вимірювання відстані), яке описує принцип роботи цього пристрою.[16, с. 89]

Способи утворення військових термінів. Слова військової лексики можуть утворюватися за допомогою різних морфологічних та семантичних процесів.

Один з найбільш поширених способів утворення військових термінів - це складання слів. У такий спосіб утворюються терміни, що описують певні види

зброї, техніки та обладнання. Наприклад, слово «танк» утворене від словосполучення «tank destroyer».

Іншим способом утворення термінів є аббревіації. Аббревіації - це скорочення слів або фраз, що використовуються для зручності та економії мовленнєвого часу. У військовій лексиці вживаються численні аббревіації, такі як NATO (North Atlantic Treaty Organization), RADAR (Radio Detection and Ranging), та інші. Також утворення термінів може відбуватися за допомогою етимологічних процесів. Наприклад, слово «гіллі» (гіллястий костюм для маскуванню) походить від шотландського слова «ghillie» - слуги або провідника, який носив подібний костюм.

Іншим методом утворення термінів є запозичення слів з інших мов. Багато термінів військової лексики запозичені з латини, грецької та інших мов. Наприклад, слово «infantry» (піхота) походить від латинського слова «infantem», що означає «немовля».

Знання наступних способів словотворення необхідне перекладачеві для швидкого орієнтування та розуміння проблематики. Найбільш поширеними є синтаксичні терміни, які формуються шляхом використання вже існуючих у мові засобів, при цьому найпродуктивнішими способами є афіксація, словоскладання, скорочення та конверсія.

Афіксація - приєднання афіксів (тобто суфіксів, префіксів) до коренів або основ. Найбільш продуктивними суфіксами для створення військових термінів-іменників є:

- ability availability; -an custodian;
- age storage -ance reconnaissance;
- al withdrawal -ant assistant;
- ee inductee -ent deterrent;
- eer volunteer -er gunner.

Словоукладення – спосіб словотвору, коли два або більше повних слова (або основи) об'єднуються в єдиний комплекс, так зване складне слово. Тут

можна виділити структурні групи, подібні до тих, що були описані в попередньому способі словотвору.

Конверсія - спосіб словотвору, утворення нового слова шляхом переходу основи в іншу парадигму словозміни. Прикладом можуть бути такі пари: *a commission - to commission, an officer - to officer*. Дієслово, утворене таким способом, позначає дію, пов'язану з початковим іменником. Труднощі у перекладі таких слів українською у тому, що в українській мові немає дієслів, утворених від аналогічних основ.

Тому коректним буде описовий переклад, наприклад для *to commission* - йти в офіцери або присвоювати первинне офіцерське звання, для *to officer* - укомплектовувати офіцерським складом.

РОЗДІЛ 3.

СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Склад сучасної військової термінології не є стабільним. Він постійно змінюється у зв'язку зі старінням певних слів, поповненням новими термінами при реорганізації видів збройних сил, появі нових зразків зброї, військової техніки та нових методів ведення війни. Звідси втікає необхідність перекладацького аналізу військової термінології українською мовою.

3.1. Способи перекладу військової термінології

Розібравшись в особливостях формування військових термінів, ми підходимо до їх практичного застосування у перекладі з англійської. На даний момент військові терміни з'являються переважно у зв'язку з прогресом у галузі розробки та застосування озброєнь.

Тому в першу чергу необхідно мати чітке уявлення про новітні розробки і вміти передати зміст перекладною мовою. До нових термінів можна віднести такі: orbital weapon – орбітальна зброя; beam rider guidance - наведення з променя; laser range finder – лазерний далекомір; ambush detection device - засіб виявлення засідок; air cushion vehicle – апарат на повітряній подушці; continuous airborne alert - безперервне бойове чергування в повітрі та ін.

При перекладі в умовах ведення допиту щодо нових невідомих перекладачеві термінів загальною рекомендацією буде виведення змістового термінологічного словосполучення шляхом осмислення його частин.

Важливо відзначити, що внаслідок американської агресії у В'єтнамі англійська мова збагатилася низкою нових термінів. Наприклад, strategic hamlet – укріплений населений пункт; jungle canopy platform – посадковий майданчик

для гелікоптерів у джунглях, commandos – десантно-диверсійні частини «коммандос».

Підходи до перекладу військових звань з англійської на українську і з української на англійську можуть різнитися. Одним з найбільш поширених є переклад, наприклад, українського військового звання шляхом заміни цього звання відповідним військовим званням Збройних сил США і навпаки, наприклад, Rear-Admiral - контр-адмірал.

Однак іноді виникає ситуація, коли неможливо зробити таку заміну. Наприклад, в українській армії немає аналогів такому званню, як Brigadier General, яке перекладатиметься як бригадний генерал. У таких випадках перекладачеві необхідно мати чітке уявлення про ієрархію військових звань в армії країн іноземної мови, що вивчається.

Проте зважати на специфіку військової організації тієї чи іншої держави необхідно не тільки у випадку зі званнями. Так, наприклад, незважаючи на те, що в арміях країн НАТО проводиться уніфікація військової термінології, все ж таки залишається помітний розрив у системах двох провідних англійських армій світу: США та Великобританії.

Так, з'єднання чи об'єднання США - large unit, а Великобританії - formation. Вищі військові посади у цих двох країнах також не збігаються: міністр оборони у США – Secretary of Defence, а у Великій Британії – Defense Minister.[8, с. 65]

Щодо труднощів розуміння і перекладу в термінологічних словосполученнях можна назвати такі, у яких компоненти повністю збігаються за значенням з відповідними термінами. Загальною рекомендацією буде дослівний, формально близький переклад, який, зазвичай, дає коректну українську відповідність.

Прикладом цього виду термінів-словосполучень є ті складені терміни, в яких загальний зміст всього поєднання повністю відповідає українському терміну, але окремі елементи можуть відрізнятися від компонентів українського еквівалента.

Наприклад, ammunition supply point (букв. 'пункт постачання боєприпасів') - пункт боєживлення; organizational equipment (букв. 'організаційне майно') - інвентарне майно.

Термін «aiming eye» перекладено за допомогою калькування, для чіткішого розуміння значення. Soldiers must master weapon maintenance, function checks, and firing fundamentals before progressing to advanced skills and firing exercises under tactical conditions. Солдати повинні оволодіти технічним обслуговуванням зброї, перевіркою зброї на справність та прийомами і правилами стрільби, перш ніж перейти до передових навичок та учбової стрільби в оперативних умовах.

Термін «weapon maintenance» було перекладено за допомогою еквівалентного способу перекладу та додавання для чіткого розуміння значення самого терміну, адже дослівно це перекладається як «збройне обслуговування». Відповідники було знайдено у військових словниках.

Термін «function checks» було перекладено за допомогою еквівалентного способу перекладу та додавання для чіткого розуміння значення самого терміну, адже дослівно це перекладається як «перевірка функції». Відповідники було знайдено у військових словниках.

Термін «firing fundamentals» було перекладено за допомогою еквівалентного способу перекладу та додавання для чіткого розуміння значення самого терміну, адже дослівно це перекладається як «основи стрільби». Відповідники було знайдено у військових словниках. Термін «firing exercises» було перекладено за допомогою еквівалентного способу перекладу. Відповідники було знайдено у військових словниках.

Hand grenades are nothing more than small bombs, containing explosives or chemicals that can be thrown by hand or rigged as booby traps. Ручні гранати – це не більше ніж невеликі бомби, що містять вибухівку або хімічні речовини, що можна кидати вручну або оснащувати як міні-пастки. Термін «hand grenades» перекладено за допомогою методу калькування.

Термін «explosives» також було перекладено за допомогою методу калькування. Термін «booby traps» було перекладено за допомогою еквівалентного способу перекладу. Адже дослівно слово «booby» перекладається як «дурень». Відповідник було знайдено у військових словниках.[18, с. 76]

Термін «chassis» було перекладено за допомогою методу транскодування. Даний прийом являється рідким виключенням в практиці військового перекладу. A lieutenant is the second junior or in some cases the junior-most commissioned officer in the armed forces, fire services, police, and other organizations of many nations.

Лейтенант це другий молодший, або в деяких випадках, молодший офіцер, наділений повноваженнями, у складі збройних сил, пожежних служб, поліції та інших організацій багатьох країн. Терміни «lieutenant» та «officer» були перекладені за допомогою методу транскодування. Відповідники було знайдено у військових словниках. Термін «commissioned» було перекладено за допомогою методу експлікації. В цьому випадку лексична одиниця мови оригіналу замінюється словосполученням, яке передає його значення. Дослівно це слово перекладається як «поручений».

Модуляцією в перекладі є заміна певного слова чи словосполучення мови оригіналу на слово чи словосполучення мови перекладу, значення котрих виводиться шляхом логіки. Розглянемо це явище на прикладі наступного речення : «The MoD replied in a statement: "The British Army has used depleted uranium in its armour-piercing shells for decades. Russia knows this, but is deliberately trying to disinform."». – В Міністерстві оборони Великої Британії відповіли заявою : « Британська армія використовує збіднений уран на бронебійних снарядах десятиліттями. Росії добре відомо про це, однак вона відчайдушно намагається поширювати дезінформацію». Можемо відмітити переклад словосполучення : «armour-piercing shells» - бронебійні снаряди. Тут можемо побачити, що відбулася адекватна передача значення словосполучення при перекладі.

Приклади лексико-семантичних замінів можемо помітити у перекладах технічних текстів. Як от, до прикладу, опис сучасної зброї та інструкції до її використання у виданні U.S. Army Weapon Systems Handbook 2012: «The M142 High Mobility Artillery Rocket System (HIMARS) is a combat-proven, wheeled artillery system, rapidly deployable via C-130 and operable in all weather and visibility conditions. HIMARS is mounted on a five-ton modified Family of Medium Tactical Vehicles chassis» - Високомобільна артилерійська ракетна система M142 (HIMARS) — це перевірена в боях колісна артилерійська система, яка швидко переноситься за допомогою літаків C-130 і працює за будь-якої погоди та умов видимості. HIMARS встановлений на п'ятитонному модифікованому шасі сімейства середніх тактичних машин. Метод генералізації застосовано в перекладі фрази "surface-to-surface missile" як "ракетний вогонь класу «земля-земля»", де було використано більш загальний термін, що передає класифікацію таких ракет. У реченні: «HIMARS can fire all munitions in the current and planned suite of the MLRS Family of munitions including Army Tactical Missile System and dived MLRS rockets. - HIMARS може запускати всі боєприпаси з поточних і запланованих наборів боєприпасів сімейства MLRS, включаючи ракети Army Tactical Missile System (ATACMS) та керовані ракети GMLRS.» було застосовано генералізацію: "Guided MLRS (GMLRS)" було перекладено як "керовані ракети" замість конкретного найменування, що дозволяє більш загально та універсально передати зміст тексту. Також можемо помітити застосування методу прямого включення: «HIMARS може запускати...», «боєприпаси сімейства MLRS».

Склад сучасної військової термінології не є стабільним. Він постійно змінюється у зв'язку зі старінням певних слів, поповненням новими термінами при реорганізації видів збройних сил, появі нових зразків зброї, військової техніки та нових методів ведення війни. Найбільш складними є військові терміни, які передають реалії англійської дійсності, що не існують у іншій країні. Деякі інновації, особливо фразеологізми можуть бути незрозумілими

багатьом носіям англійської мови, відірваним від військової сфери. Осмислити фразеологізм можливо на основі контексту та аналізу його структури. [4, с. 83]

Наприклад, словосполучення «fireworks display», що означало «фейєрверк», під час війни в Перській затоці набуло метафоричного значення – «перші повідомлення про бомбардування Багдада». Структура дієслова «weaponize» і контекст допомагають зрозуміти це слово як «оснащувати зброєю ракетносія». Експресивні, «крилаті» військові неологізми викликають додаткові труднощі їх розуміння.

Наприклад, словосполучення «chicken hawk» означає людину, яка підтримує війну, хоча в минулому вона доклала великих зусиль, щоб уникнути військової служби. Для адекватного розуміння необхідні фонові знання наступних фразеологізмів.

Так «gulliver effect» - «ефект Гулівера», репрезентує випадок, коли велика мішень атакується ворогом одночасно з різних напрямків. Наприклад, «Both events underscore the impact of what's come to be called the «Gulliver Effect» - when a large target is attacked from many different directions at once».

В даному випадку вживається алюзія з відомим персонажем твору Дж. Свіфта, який зазнав поразки від значно менших за нього ліліпутів. Недостатня соціокультурна компетенція призводить до створення «комунікативного шуму», що є перешкодою, яка знижує ефективність комунікації та може призвести до її припинення.

Емоційно забарвлені слова і вирази, наявні в англійській військовій лексиці, виникають з певних спільних причин і мають деякі спільні риси, коли поєднуються загальновідомі і маловідомі слова. При цьому велика частина такої лексики при відповідних обставинах може перейти в широке вживання і стати загальновідомою.

Загальноновживана і загальновідома частина емоційно забарвленого шару англійської військової лексики складається із слів і поєднань, що виражають певні військові поняття.

Наприклад, для такого поняття, як «просуватися», є наступні емоційно забарвлені синоніми: to dash; to drive; to forge ahead; to pour; to push; to race; to roll; to spear-head; to steamroll; to surge; to sweep; to thrust та ін. Shoot-and-scoot missile означає «ракета на рухливій пусковій установці»; up-hill struggle «важкий бій»; see-saw, ding-dong, tug of war «бої із змінним успіхом»; Doom's Day weapon «термоядерна зброя»; cloak and dagger service «секретна служба»; silent service «підводний флот».

Тут часто зустрічаються утворення, що виникли в усній мові. Більшість таких одиниць військової лексики має позитивне емоційне забарвлення. При утворенні такої лексики поєднуються загальновідомі слова і вирази з загальновідомими військовими термінами.

Аналізуючи переклад військових термінів можемо виділити такі трансформації:

- Транскодування (tank-танк; bomber-бомбардувальник)
- Перестановка (air support – підтримка з повітря)
- Додавання (air strike – повітряний удар, naval fleet – військово-морський флот)
- Генералізація (troops- військові підрозділи, equipment-обладнання)
- Конкретизація (uniform-військова форма)

Розглянемо приклади з англо-українського військового словника на літеру «А»:

- A score-радіолокаційний індикатор із лінійною розгорткою, -конкретизація, оскільки слово "score" перекладено конкретним словом "індикатор".
- abandoned cluster munitions- залишені касетні боєприпаси, - генералізація, оскільки слово "cluster munitions" перекладено загальним терміном "боєприпаси", а слово "abandoned" вжите для конкретизації ситуації.
- A-hour - година А (час завдання ядерного удару), - модуляція, оскільки в українській мові відсутня точна еквівалентна термінологія, тому було

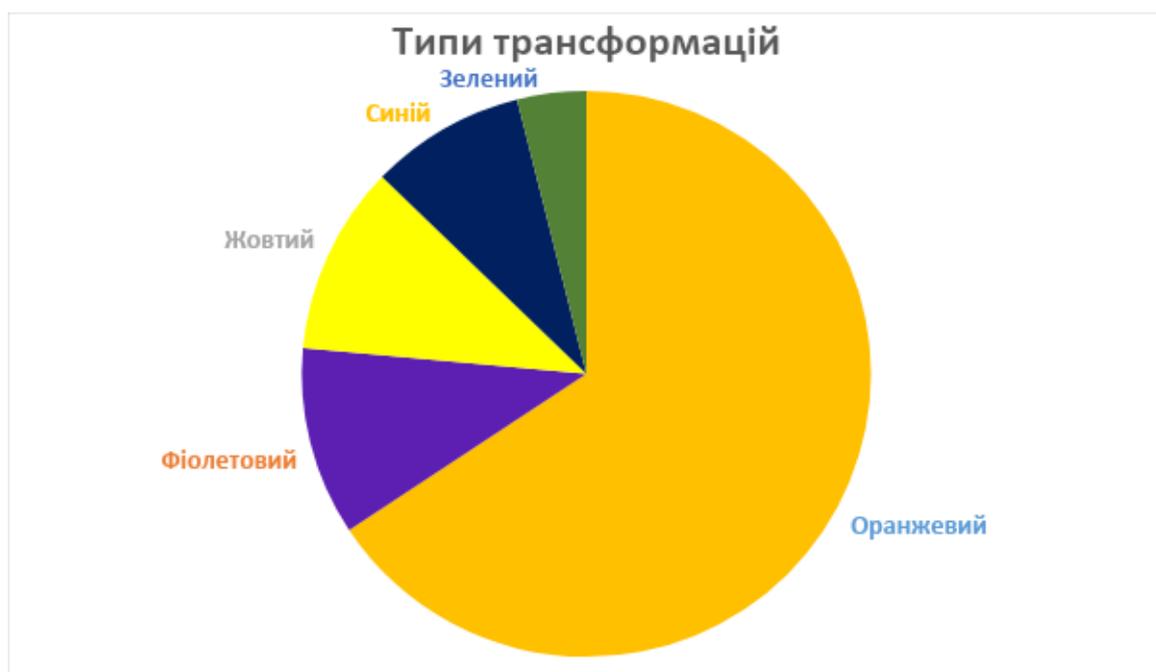
використано залишення англійського терміна з подальшим поясненням у дужках.

- abandon a treaty- виходити з міжнародної угоди, - конкретизація, оскільки слово "treaty" перекладено конкретним словом "угода", а слово "abandon" вжите для передачі точного значення.

- absorbent- поглинальна речовина, - конкретизація, оскільки слово "absorbent" перекладено конкретним словом "поглинальна речовина".

- acceleration- прискорення; розгін - конкретизація, оскільки слово "acceleration" перекладено конкретним словом "прискорення".

Проаналізувавши 102 терміни військової галузі з Додатку А за типом трансформації, було створено діаграму. Для зручності назви видів трансформацій було замінено на назви кольорів, що відображають їхню поширеність у діаграмі. Умовні позначення: оранжевий-збереження аналогічного метафоричного образу з додаванням пояснення; фіолетовий-прямий переклад; жовтий-заміна метафори загальновизначеним значенням; зелений-використання форми терміну оригіналу; синій-заміна еквівалентною метафорою в мові перекладу.



Діаграма 1

При створенні діаграми було прораховано: загальну кількість термінів, котра складає 102 терміни; терміни, при перекладі котрих було застосовано збереження аналогічного метафоричного образу з додаванням пояснення – 67 термінів; терміни, при перекладі котрих було застосовано прямий переклад – 11 термінів; терміни, при перекладі котрих було застосовано заміну метафори загальновизначеним значенням – 11 термінів; терміни, при перекладі котрих було застосовано використання форми терміну оригіналу – 4 терміни; терміни, при перекладі котрих було застосовано заміну еквівалентною метафорою в мові перекладу – 9 термінів.

3.2. Концептуальна організація військової термінології

Військова лексика є особливим прошарком лексичних одиниць, оскільки вона обслуговує особливу галузь людської діяльності – організацію збройних сил, оперативно-тактичне мистецтво ведення бойових дій, види озброєння тощо. На думку філологині І. Литовченко, у результаті використання досягнень науково-технічного прогресу відбувся якісний стрибок у розвитку засобів військової справи, який назвали військово-технічною революцією. Концептуалізацією є усвідомлення інформації, що отримується, її осмислення і створення певних уявлень про світ, що називаються концептами. Поняття концепт має у своєму складі найбільш суттєві, об'єктивні та логічно

конструйовані характеристики. До прикладу: ignition - system Rockets and missiles: The aggregate of devices involved in the control and generation of the operating signal to cause the rocket or missile motor to function.

В. Литовченко зазначає, що лінгвістичні класифікації термінів базуються на ознаках термінологічних одиниць певної мови. Вона наводить такі класифікації термінів:

1) класифікацію за семантичним змістом лексичних одиниць, на основі якої вчені виокремлюють однозначні та багатозначні термінологічні одиниці у межах певної терміносистеми;

2) класифікацію за сферою застосування лексичних одиниць, згідно з якою виділяються універсальні, унікальні та концептуально-авторські терміни;

3) класифікацію на основі історико-лексикологічних аспектів, яка враховує наявність термінів-архаїзмів і термінів-неологізмів у межах певного історичного періоду.

Український дослідник мови військової сфери Ю. Лукіячук також пропонує тематичну класифікацію військових термінів, зокрема відповідно до видів та родів збройних сил:

1) терміни сухопутних військ (з-поміж яких науковець виділяє терміни механізованих, танкових, аеромобільних, ракетних та інших військ: field artillery – польова артилерія);

2) терміни військово-морських сил (з-поміж яких науковець виділяє терміни надводних, підводних сил тощо: landing craft – десантний корабель);

3) терміни військово-повітряних сил (з-поміж яких науковець виділяє терміни винищувальної, розвідувальної, штурмової, військово-транспортної авіації тощо: bomber – бомбардувальник);

4) терміни військ зв'язку (signal operations center – вузол зв'язку);

5) терміни інженерних військ (combat engineer support – інженерне забезпечення бойових дій).

Класифікація за сферою спілкування. Розглядаючи військову лексику як слова та словосполучення, що є засобами позначення військових понять у

різних сферах спілкування, А. Аксьонов виокремив у ній три таких основних складники: військову термінологію, неофіційні еквіваленти військових термінів та військові арготизми. Вчений вважає, що військові терміни не відтворюють суб'єктивної оцінки об'єкта мови, їхнє вживання обмежене офіційною військовою літературою.

Військові арготизми характеризуються насиченим емоційним забарвленням. Вони є експресивним еквівалентом військових термінів і менш активно позначають нові військові поняття.

Подібним чином згрупує військову лексику англійської мови українська дослідниця В. Погонець:

- 1) термінологічна лексика (цю підгрупу представлено термінами);
- 2) професійна лексика (охоплює професіоналізми);
- 3) специфічна лексика певних соціальних груп (включає жаргонізми).

Військова термінологія визначає поняття, безпосередньо пов'язані з військовою справою, засобами ведення збройної боротьби. Військово-технічна термінологія складається з науково-технічних термінів. Військові та військово-технічні терміни займають значний обсяг військової лексики, тому що вони містять максимальне змістове навантаження.

Емоційно забарвлена військова лексика, або сленг, – це слова та словосполучення, що вживаються у мовному спілкуванні військовослужбовців і є фактично стилістичними синонімами відповідних військових термінів.

У мові військових документів спостерігається також спеціальна військова фразеологія, яка включає змінно-стійкі та стійкі словосполучення, що зрідка вживаються у літературній мові та наявні у сфері мовного спілкування з військової тематики.

Ідеться про змінно-стійкі сполучення (to lift fire – переносити вогонь), кодовані стійкі сполучення, що виникають у результаті прихованого управління військами (mayday – міжнародний сигнал небезпеки), команди (general alarm – сигнал загальної тривоги), військові афоризми, прислів'я, сленг, вульгаризми

(be quick on the draw – миттєво реагувати, have sand in one’s hair – мати досвід бойових дій у пустелі).

Деякі мовознавці у військовій лексиці виокремлюють не три основні групи, а лише дві, а саме: термінологічну спеціальну лексику та професійну загальноживану лексику, яку ще називають військово-побутовою лексикою. Остання слугує спеціальною мовною сферою, функціонуючи між термінологічною та загальноживаною лексикою.

Оскільки військова діяльність розподіляється на окремі сфери, то відбувається виділення термінології :

- Тактичної (ambush-засідка, flank-фланг, assault-штурм, cover- прикриття, maneuver-маневр)
- військово-організаційної (battalion-батальйон, brigade-бригада, division-дивізія, regiment- полк, company- рота)
- військово-технічної (weapon-зброя, ammunition-боєприпаси, armored vehicle-броньована машина, artillery-артилерія, communication system-система зв’язку
- термінології за родами військ – (infantry-піхота, cavalry-кавалерія, armor-танкові війська, air force-повітряні сили)

Таблиця 1.1. Концептуальна система військової галузі

Семантичні поля термінів військової галузі		
назви дій та технічних процесів	назви машин, механізмів, апаратів, пристроїв	назви деталей устаткування та систем військової техніки
назви властивостей військової техніки	назви підрозділів керування військовими діями, спеціальностей	назви приміщень будов спеціального призначення та їх відділів

назви одиниць виміру, стандартів	назви речовин, матеріалів	назви методів та програм дослідження військової сфери
назви військових об'єктів, рельєфу	назви несправностей, поломок в системах	назви фізичних та фізіологічних явищ

Оскільки більшість концептів закріплені в мові значенням конкретних слів, розглянемо військові терміни та їх визначення на основі даних “NATO GLOSSARY OF TERMS AND DEFINITIONS CONCERNING THE SAFETY AND SUITABILITY FOR SERVICE OF MUNITIONS, EXPLOSIVES AND RELATED PRODUCTS.” :

- accelerated life testing Exposure of materiel under laboratory conditions to more severe environmental stresses than those experienced in service life and which are expected to reproduce the same degradation as those which are expected during the life cycle
- acceptable performance The ability of materiel to perform its prime functions. The minimum level of performance which is acceptable should be stated in the requirements documents.
- air launched munition (ALM) Any device containing explosive or pyrotechnic materials which is launched or released from an aircraft, with the exception of aircraft gun ammunition.
- all-fire level The minimum value of a stimulus which, under specified conditions, is predicted to cause an explosive material or an explosive component to function, with a stated probability
- ammunition An item containing one or more projectiles, together with propellant needed to impart velocity to the projectile(s) which are propelled from a reusable launcher. The projectiles may be a inert or contain a high

explosive, smoke generator or other energetic composition. The launcher may be a gun. The NATO and US term “ammunition” covers “munition” as defined in this glossary. Ammunition is a subset of munitions

- arm To make a fuze system ready for functioning by removal of all the safety constraints thus permitting the munition to be fired on receipt of the specified firing stimulus.
- arming delay A delay between initiation of commit-to-arm, and the arming of a weapon system or element of a weapon system.
- automatum A machine or controlling mechanism designed to follow automatically a predetermined sequence of operations or respond to encoded instructions and correct errors or deviations occurring during operation
- bonding (2) Electrical tests: The process of making a low resistance electrical connection between parts or between parts and the structure
- booby trap An explosive or nonexplosive device or other material, deliberately placed to cause casualties when an unsuspecting person disturbs an apparently harmless object or performs a normally safe act capture distance Lightning - See STANAG 4236.
- closed detonation Disposal: To place a munition in a closed chamber and to initiate it with an explosive charge. The evolved gases and solid residues can then be collected and treated in an environmentally safe manner
- cook off The explosion of an explosive item due to external heat.
- danger area General: A specified area above, below, or within which there may exist potential danger for personnel and/or equipment. (AAP-6).
- degree of safety A measure of safety of a device or system expressed as a probability of the occurrence of a potentially hazardous event. According to system requirements the required degree of safety may be limited in duration or apply throughout the service life of a store.
- detonator A component containing at least one high explosive which upon receipt of a specified stimulus (mechanical, electrical, pyrotechnic or other)

will produce an output (shock wave and / or fragments) which is used to initiate a high explosive charge or other high explosive.

- explosion A nuclear, chemical or physical process leading to the sudden release of energy (and usually gases, giving rise to external pressure waves. (OB) The term "explosion" is sometimes used to describe a special type of explosive reaction and its effects on the environment. [detonation, deflagration]
- logistic configuration The condition of materiel when prepared for storage and transportation along a line of communication. For munitions this usually implies: unarmed, and in its logistic package. Ref: 4375.
- mandatory test Test always required by a National Authority to produce data for assessing the safety and suitability of a munition or an explosive materiel being considered in a military application. Mandatory tests are listed by each nation in the appropriate document. [optional tests, mandatory data] Ref: 4325, AOP-7.
- missile Self-propelled guided munition. [teleguided missile, self-guided missile, rocket]

Класифікація з точки зору перекладу військової термінології. Її пропонують лінгвісти Л. Нелюбін, О. Дормідонтов, О. Васильченко, розподіляючи всі терміни досліджуваної фахової мови на три групи відповідно до труднощів їх перекладу. Одна з таких груп - терміни, які позначають реалії іноземної дійсності, ідентичні до реалій дійсності рідної країни, наприклад: public safety – громадська безпека.

Розуміння та переклад термінів цієї групи не викликає особливих труднощів: а) в якості еквівалента виступає термін, форма якого пов'язана з формою англійського терміна.

Це так звані інтернаціональні терміни: battery – батарея; б) в якості еквівалента виступає термін, форма якого не пов'язана з формою англійського терміна: colonel – полковник; в) багатокomпонентний англійський термін, який складається з декількох слів, перекладається терміном, компоненти якого

збігаються за формою та значенням з відповідними компонентами англomовного терміна, наприклад: *mechanized brigade* – механізована бригада; г) загальне значення багатокomпонентного англійського терміна повністю збігається зі значенням відповідника, проте окремі його компоненти відрізняються: *prone position* – положення лежачи; 2) терміни, які позначають реалії іноземної дійсності, відсутні в країні проживання, проте вони мають загальноприйняті термінологічні еквіваленти, наприклад: *Quadrennial Defense Review* – чотирирічний оборонний огляд (програма реформування та розвитку ЗС США). Адекватний переклад таких термінів досягається шляхом підбору відповідників та шляхом адекватної заміни.

Важливе значення під час перекладу термінів даної групи має контекст, який допомагає вивести загальне значення терміна із значень його компонентів; 3) терміни, які позначають реалії іноземної дійсності, відсутні в дійсності рідної країни. Вони не мають загальноприйнятих термінологічних еквівалентів, наприклад: *alert hangar* – ангар вильоту по тривозі. Переклад таких термінів становить найбільшу складність, оскільки правильний переклад неможливий без детального аналізу значення компонентів.

Переклад таких термінів забезпечується шляхом:

а) опису значення англійського терміна, наприклад: *attack problem* – тактична задача по веденню наступального бою;

б) дослівного перекладу, наприклад: *firstlieutenant* – перший лейтенант;

в) часткової або повної транслітерації, наприклад: *master sergeant* – майстер-сержант;

г) транслітерації та дослівного перекладу, наприклад: *chief master sergeant* – головний майстер-сержант;

г) транскрибування, наприклад: *ensign* – енсин.

ВИСНОВОК

Військова лексика в англійській мові є важливою складовою фахової термінології..

У роботі було проведено дослідження 122 військових термінів вибраних з текстів військової тематики та термінологічного словника NATO GLOSSARY OF TERMS AND DEFINITIONS CONCERNING THE SAFETY AND SUITABILITY FOR SERVICE OF MUNITIONS, EXPLOSIVES AND RELATED PRODUCTS, English-Ukrainian military dictionary, U.S. Army Weapon Systems Handbook 2012 та сучасна англomовна газетно-журнальна онлайн комунікація на теми війни в Україні та постачання зброї.

Встановлено, що більшість військової термінології відноситься до власне термінів, тобто термін співвідноситься з одним поняттям і не несе багатозначності.

Нами визначено способи перекладу військової термінології, а саме: калькування (дослівний переклад), транскрибування, еквівалентний переклад, описовий переклад та експлікація. Проаналізовано типи трансформацій та встановлено, що на прикладі досліджуваних нами термінів (Додаток А) найбільш поширеним типом трансформацій є збереження аналогічного метафоричного образу з додаванням пояснення.

Встановлено, що більшість військових термінів перекладаються саме методом еквівалентного перекладу, а найменше використовується метод транскодування. Визначено схему концептуалізації військової термінології.

Помилки під час перекладу військових термінів можуть призвести до значного спотворення та зміни сенсу. Бойові документи, приписи, інструкції та технічні описи, де точність перекладу військових термінів є обов'язковою умовою, також часто доводиться перекладати у роботі з військовою термінологією..

Зроблено висновок, що перекладач цього профілю зобов'язаний не тільки демонструвати прекрасне знання рідної та іноземної мов, а й розбиратися в реаліях вітчизняного та зарубіжного озброєння, принципах несення військової служби, знати історію та структуру армії рідної країни та армії супротивника.

У свою чергу, перекладачі-практики розробляють алгоритми, так звані моделі перекладу для стандартизації і полегшення самого процесу перекладу. І який би з перерахованих вище способів не був обраний, головним завданням перекладача є адекватна передача предметно-логічного значення терміна. При цьому він повинен бути однозначним і номінативним.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Гетьман З.О. Комуникативний переклад з огляду на теорію тексту // Міжнародна конференція Переклад на межі ХХІ століття: історія, теорія, методологія”. Тези доповідей. К.: Київськ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 1997. С. 8-9.
2. Гетьман З.О., Архипович Т.П. Міжнародне-правове спілкування з огляду на теорію інтертекстуальності // Актуальні проблеми міжнародних відносин. К.: Київськ. нац. ун-т ім. Т.Г. Шевченка, Інститут міжнародних відносин, 1999. – Вип. 13. – Ч. I. С. 180-186.
3. Гетьман З.О., Архипович Т. П. Текст як інформаційна мовленнєва одиниця // Проблеми семантики слова, речення та тексту: Зб. наук. пр. К.: КДЛУ, 1999. Вип. 2. – С. 38-41.
4. Горбачук Д.В. Структурно-семантичні типи стійких сполучень слів в офіційно-ділових текстах. Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. / Київськ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка К., 1997. 17 с.
5. Гудманян А.Г., Сулова Г.А., Іванова Н.І. Англійська мова. Translation of official documents on civil aviation: Навч. посіб. – К.: КНАУ, 2005. – 140с.
6. Мацько Л.І. та ін. Стилїстика української мови: Підручник / Л.І. Мацько //- К.: Вища школа, 2003. - С. 462
7. Кобрина Н., Граматика англійської мови. / Н. Кобрина // - М., 1999 - С. 45
8. Кириченко, О.А. Антонімічний переклад як ефективний прийом контекстуального перекладу лексичних одиниць [Текст] / О.А. Кириченко, В.Г. Ступак // Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серія "Філологічні науки", - 2016. - Кн. 2. - С. 36-38..
9. Maynard D., Anoniadou S (1995) Identifying Contextual Information for Multi
- Word Term Extraction. 5 th International Congress on Terminology and Knowledge Engineering (TKE99) . 212

10. Камінський Ю. Декомпресивна асиметрія англійських та українських мовленнєвих знаків/Ю. Камінський // Вісн. Сум. держ. ун-ту. Сер.: «Філологія». Суми : СумДУ, 2008. No 1. С. 30-34.
11. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми/В.І. Карабан. Вінниця: Нова. Книга, 2004. 576 с.
12. Лісовський В.М. Військово-технічний переклад (англійська мова): Підручник / За ред. В.В. Балабіна. — К.: ВІКНУ, 2009. — 950 с.
13. Лісовський В.М. Сутність поняття військово-технічний текст. Молодіжна військова наука у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка: тези доп. Всеукраїнської науковопрактичної конференції молодих вчених, ад'юнктів, слухачів, курсантів і студентів Київ: ВІКНУ, 2018. С. 302–303. (ст. 303)
14. Навальна М., Калужинська Ю. Актуалізація лексем на позначення військових дій, процесів та станів. Присолінгвістика/Psycholinguistics (2018), 24 (2), С. 218–235.
15. Нелюбин Л. Л. Перевод боевых документов армии США. – (2-е изд., перераб. и доп.). – М. : Воениздат, 1989. – С. 190.
16. Нелюбин Л. Л. Учебник военного перевода / Л. Л. Нелюбин, А. А. Дормидонтов, А. А. Васильченко. – М. : Воениздат, 1981. – С. 106
17. Нікіфорова О. М. Передумови становлення наукової школи військового перекладу в Україні. Лінгвістика ХХІ століття. 2015. - 2015. - С. 1
18. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/4.1/23.pdf> Волченко О.М. Використання синтаксичних трансформацій для досягнення еквівалентності перекладу. Журнал Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського «Young Scientist», 2017. No 4.17. С. 89-93. 32
19. URL: <http://library.gnpu.edu.ua/books/Syntax%20sentence/Chapter%2006/Part2.htm>

20. URL: http://www.irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Filtr_2016_8_4_7_14.

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/15318/1/>

21. Нікіфорова О. М. Класифікація текстів у військовому перекладі. Філологічні трактати. - 2016. - Т. 8, № 4. - С. 33-41. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstreamdownload/123456789/49310/1/Nikiforova_Texts_classification.pdf;jsessionid=AF61BCDDED31F92B9F7A6F5B4E6D86E2

22. NATO - GLOSSARY OF TERMS AND DEFINITIONS CONCERNING THE SAFETY AND SUITABILITY FOR SERVICE OF MUNITIONS, EXPLOSIVES AND RELATED PRODUCTS.

URL: <https://www.nato.int/structur/AC/310/pdf/nov2000.pdf> (дата звернення: 17.03.2023).

23. А — English-Ukrainian military dictionary | Англо-український військовий словник. *English-Ukrainian military dictionary | Англо-український військовий словник.* URL: <https://english-military-dictionary.org.ua/A> (дата звернення: 17.03.2023).

24. Army Dept. (U.S.). Weapon Systems 2012: U.S. Weapons Systems Handbook. Government Printing Office, 2011. 379 p.

ДОДАТКИ

Додаток А

60

No	Назва англійською	Переклад українською	Тип трансформації
1	Fraction and Timer	Фракція, таймер	Використання форми терміну оригіналу
2	Grenade Cancel Button	Кнопка скасування гранати	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
3	Hip Fire Button	Кнопка вогню від стегна	Заміна метафори загальновизначеним значенням
4	Control Stick	Контрольний напрямок руху	Заміна метафори загальновизначеним значенням
5	Scorestreaks	Піктограми Scorestreaks	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
6	Weapons	Зброя	Заміна еквівалентною метафорою в мові перекладу
7	Weapon Swap	Зміна зброї	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
8	Score and Health	Показчик здоров'я та очків	Збереження аналогічного

			метафорічного образу з додаванням пояснення
9	Grenade	Активація гранати	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
10	Reload	Перезарядка зброї	Заміна метафори загальновизначеним значенням

11	Crouch/Prone/Stand/Slide	Крауч	Використання форми терміну оригіналу
12	Fire	Активація зброї	Заміна метафори загально визначеним значенням
13	Jump/Mantle	Стрибок	Заміна еквівалентною метафорою в мові перекладу
14	Aim	Спрямування зброї (активація прицілу)	Заміна метафори загально визначеним значенням
15	Knife/Throw Back Grenade	Атака ножом або кидок гранати назад до ворога	Заміна еквівалентною метафорою в мові перекладу
16	Operator Skills	Активація майстерності	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
17	Chat	Активація чату	Збереження аналогічного

			метафорічного образу з додаванням пояснення
18	Auto-Run	Автоматизація спринту	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
19	Voice Chat Microphone	Активація мікрофону	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
20	Voice Chat Mute	Деактивація мікрофону	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
21	Settings	Налаштування	Заміна еквівалентною метафорою в мові перекладу
22	Emote	Активація емоджі	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення

23	Mini-Map	Активация мини-карты	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
24	Remaining Players, Kills, Team Info	Загальна статистика гравців	Заміна метафори загальновизначеним значенням

25	Camera Mode	Режим камери	Заміна еквівалентною метафорою в мові перекладу
26	Loadout	Активация показчиков экипировки солдат	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
27	Healing Items	Активация целующих предметов	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
28	Revive Teammate	Активация процесса возрождения	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
29	Open Door	Відкривання дверей	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
30	Get in Vehicle	Використання наявного транспорту	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
31	Marker	Маркування місця на екрані	Використання форми терміну оригіналу
32	Circle Collapse Timer and Distance	Будування маршруту	Заміна метафори загальновизначеним значенням
33	Compass	Компас	Використання форми терміну оригіналу

34	Basic	Активация базового меню	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
35	Aim Assist	Додатковий приціл	Заміна еквівалентною метафорою в мові перекладу
36	Fixed R-Fire Button	Блокування активації зброї	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
37	Joystick Sprint	Активация спринту шляхом джойстику	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
38	Fixed Joystick	Активация спринту з фіксацією джойстику	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
39	Gyroscope	Активация гіроскопу	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
40	Camera FOV	Зміна полю зору від камери першого обличчя	Заміна метафори загальновизначеним значенням
41	Auto Loot	Активация автоматичного грабунку	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення

42	Auto Open Doors	Автоматичне відкриття дверей	Заміна еквівалентною метафорою в мові перекладу
43	Audio and Graphics	Підменю графіки та аудіо	Заміна еквівалентною метафорою в мові перекладу
44	Sensitivity	Налаштування чутливості камери	Заміна метафори загальновизначеним значенням
45	BR Settings	Меню налаштування транспортних засобів	Заміна метафори загальновизначеним значенням
46	Quick Message	Швидке повідомлення	Заміна еквівалентною метафорою в мові перекладу

47	Language	Опція вибору мови	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
48	Other	Меню приватної політики	Заміна метафори загальновизначеним значенням
49	Complete 1 Public Match	Пройдіть один публічний матч	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
50	Get 5 Public Match Kills	Зробіть 5 публічних вбивств за матч	Збереження аналогічного

			метафорічного образу з додаванням пояснення
51	Call in a Killstreak	Викликати килстрик	Використання форми терміну оригіналу
52	Get 3 Kills using Lethal Equipment	Зробити три вбивства використовуючи повітряну техніку або екіпіровку	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
53	Win 1 Public Match	Отримайте одну перемогу в публічному матчі	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
54	Get 35 Kills with an Assault Rifle	Зробити 35 вбивств за допомогою автоматичної зброї	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
55	Get 35 Kills with an SMG	Зробити 35 вбивств шляхом SMG	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
56	Get 35 Kills with a Shotgun	Зробити 35 вбивств за допомогою рушниці	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
57	Get 35 Kills with an LMG	Зробити 35 вбивств за допомогою кулемету	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення

58	Get 30 Kills with a Sniper Rifle	Зробити 30 вбивств за допомогою снайперської гвинтівки	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
59	Get 30 Kills with a Pistol	Зробити 30 вбивств за допомогою пістолету	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
60	Get 30 Kills with a Pistol using a Reflex Optic	Зробити 30 вбивств за допомогою пістолету і оптики	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
61	Infil and complete 3 Public matches	Програти та завершити 3 публічні матчі	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
62	Get 30 Kills with an Assault Rifle	Зробити 30 вбивств за допомогою автоматичної зброї	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
63	Get 25 Kills with an Assault Rifle	Зробити 25 вбивств за допомогою автоматичної зброї	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
64	Get 20 Kills with an Assault Rifle	Зробити 20 вбивств за	Збереження аналогічного

		допомогою автоматичної зброї	метафорічного образу з додаванням пояснення
65	Get 15 Kills with an Assault Rifle	Зробити 15 вбивств за допомогою автоматичної зброї	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
66	Get 10 Kills with an Assault Rifle	Зробити 10 вбивств за допомогою автоматичної зброї	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
67	Get 5 Kills with an Assault Rifle	Зробити 5 вбивств за допомогою автоматичної зброї	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
68	Get 25 Kills with a Pistol	Зробити 25 вбивств за допомогою пістолету	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення

69	Get 20 Kills with a Pistol	Зробити 20 вбивств за допомогою пістолету	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
70	Get 15 Kills with a Pistol	Зробити 15 вбивств за допомогою пістолету	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення

71	Get 10 Kills with a Pistol	Зробити 10 вбивств за допомогою пістолету	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
72	Get 5 Kills with a Pistol	Зробити 5 вбивств за допомогою пістолету	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
73	Get 30 Kills with a Shotgun	Зробити 30 вбивств за допомогою рушниці	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
74	Get 25 Kills with a Shotgun	Зробити 25 вбивств за допомогою рушниці	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
75	Get 20 Kills with a Shotgun	Зробити 20 вбивств за допомогою рушниці	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
76	Get 15 Kills with a Shotgun	Зробити 15 вбивств за допомогою рушниці	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
77	Get 10 Kills with a Shotgun	Зробити 10 вбивств за допомогою рушниці	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
78	Get 5 Kills with a Shotgun	Зробити 5 вбивств за	Збереження аналогічного

		допомогою рушниці	метафорічного образу з додаванням пояснення
--	--	-------------------	---

79	Get 35 Kills with a Pistol using a Reflex Optic	Зробити 35 вбивств за допомогою пістолету і оптики	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
80	Get 25 Kills with a Pistol using a Reflex Optic	Зробити 25 вбивств за допомогою пістолету і оптики	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
81	Get 20 Kills with a Pistol using a Reflex Optic	Зробити 20 вбивств за допомогою пістолету і оптики	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
82	Get 15 Kills with a Pistol using a Reflex Optic	Зробити 15 вбивств за допомогою пістолету і оптики	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
83	Get 10 Kills with a Pistol using a Reflex Optic	Зробити 10 вбивств за допомогою пістолету і оптики	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
84	Get 5 Kills with a Pistol using a Reflex Optic	Зробити 5 вбивств за допомогою	Збереження аналогічного

		пістолету і оптики	метафорічного образу з додаванням пояснення
85	Get 40 Kills with an LMG	Зробити 40 вбивств за допомогою кулемету	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
86	Get 30 Kills with an LMG	Зробити 30 вбивств за допомогою кулемету	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
87	Get 25 Kills with an LMG	Зробити 25 вбивств за допомогою кулемету	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
88	Get 20 Kills with an LMG	Зробити 20 вбивств за допомогою кулемету	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення

89	Get 15 Kills with an LMG	Зробити 15 вбивств за допомогою кулемету	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
90	Get 10 Kills with an LMG	Зробити 10 вбивств за допомогою кулемету	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення
91	Get 5 Kills with an LMG	Зробити 5 вбивств за допомогою кулемету	Збереження аналогічного метафорічного образу з додаванням пояснення

92	Win 2 Public Match	Отримайте дві перемоги в публічному матчі	Прямий переклад
93	Win 3 Public Match	Отримайте три перемоги в публічному матчі	Прямий переклад
94	Win 4 Public Match	Отримайте чотири перемоги в публічному матчі	Прямий переклад
95	Win 5 Public Match	Отримайте п'ять перемог в публічному матчі	Прямий переклад
96	Win 6 Public Match	Отримайте шість перемог в публічному матчі	Прямий переклад
97	Win 7 Public Match	Отримайте сім перемог в публічному матчі	Прямий переклад
98	Open up to 90 supply stages and get up to 1,200 Call of Duty points	Відкрийте 90 поставок та отримайте до 1 200 очків Call of Duty	Прямий переклад
99	Open up to 80 supply stages and get up to 1,100 Call of Duty points	Відкрийте 80 поставок та отримайте до 1100 очків Call of Duty	Прямий переклад

100	Open up to 70 supply stages and get up to 1,000 Call of Duty points	Відкрийте 70 поставок та отримайте до 1000 очків Call of Duty	Прямий переклад
-----	---	---	-----------------

101	Open up to 60 supply stages and get up to 900 Call of Duty points	Відкрийте 60 поставок та отримайте до 900 очків Call of Duty	Прямий переклад
102	Open up to 50 supply stages and get up to 800 Call of Duty points	Відкрийте 50 поставок та отримайте до 800 очків Call of Duty	Прямий переклад